

2.8 Ouders in positie

De versterking van de positie van ouders, zowel op individueel als op collectief niveau, is een van de speerpunten van passend onderwijs.

Zorgplicht Ouders kiezen een school en melden hun kind schriftelijk aan. Als er behoefte blijkt aan extra ondersteuning en de school van aanmelding niet zelf een passend aanbod kan verzorgen zoekt haar bestuur een andere school: het bestuur van de school heeft een zorgplicht. De school die de extra ondersteuning niet zelf kan bieden, moet ouders goed kunnen uitleggen waarom zij geen passend aanbod kan doen. Een en ander sluit ook aan bij de verplichting, neergelegd in de Wgbh/cz, om serieus te onderzoeken of de school de benodigde aanpassingen zelf (eventueel met hulp van anderen) kan leveren of dat een zogenoemde onevenredige belasting van de school goed is aan te tonen¹⁴.

De zorgplicht vormt een belangrijke basis voor de versterking van de positie van ouders. Uitwerking daarvan concentreert zich voor ouders op vier aspecten: informatie, communicatie, ondersteuning en medezeggenschap.

Informatie bij schoolkeuze Het recht op vrijheid van schoolkeuze geeft ouders de mogelijkheid om de school te kiezen die het beste aansluit bij hun visie op de samenleving en de opvoeding van hun kinderen. Voor ouders met kinderen die zijn aangewezen op extra onderwijssteuning geldt ditzelfde recht, maar is de keuze beperkter¹⁵. Om dan tot een passende schoolkeuze te kunnen komen is goede informatie voor ouders een eerste vereiste. Ouders moeten inzicht hebben in de ondersteuning die op de scholen in de buurt, stad of regio wordt geboden. In het regionaal onderwijs-ondersteuningsplan zijn de profielen van de scholen beschikbaar en voor ouders toegankelijk gemaakt. Deze informatie omvat bijvoorbeeld de opzet en reikwijdte van de ondersteuningsstructuur, een speciaal onderwijsconcept, speciale groepen of arrangementen binnen de school, expertise van het team en de samenwerking met ketenpartners. Ook wordt aangegeven hoe de school bij signalen of problemen bij kinderen handelt en hoe de school de ouders bij een mogelijk traject van toewijzing van (extra) ondersteuning betreft. Het profiel wordt tevens opgenomen in de schoolgids.

Schriftelijke aanmelding Op de school waar de ouders hun kind schriftelijk aanmelden zal de school na overleg met ouders beoordelen of de school – eventueel samen met haar ketenpartners - de noodzakelijke zorg en ondersteuning kan bieden. Ouders informeren de school daarbij over alle relevante zaken die de zorg en ondersteuning rond hun kind betreft.

Informatieplicht ouders De school informeert de ouders over de basisondersteuning en mogelijke extra ondersteuning die zij kan bieden. De breedte en het niveau van de beschreven

¹⁴ Aanpassingen waarvoor de school een vergoeding kan krijgen (bijvoorbeeld een door de ouders aan te vragen onderwijsvoorziening op basis van de Wet overige OCW-subsidies of een voorziening vanuit het samenwerkingsverband) mag door de school niet worden geweigerd.

¹⁵ Een beperkte keuze mag niet strijdig zijn met de Wgbh/cz.

basisondersteuning en eventuele extra ondersteuning moet ouders het vertrouwen geven dat hun kind in goede handen is¹⁶.

Ondersteuning Als de school een passend aanbod kan bieden wordt de leerling ingeschreven. Als dit niet het geval is, is de school ervoor verantwoordelijk dat de leerling elders een passende plek krijgt. Ouders worden in dit proces betrokken en desgewenst ondersteund. Afhankelijk van de afspraken hierover binnen het samenwerkingsverband biedt de school deze ondersteuning zelf, of maakt zij daarbij gebruik van een dienst van het samenwerkingsverband¹⁷. Uitgangspunt is dat ook in deze periode onderwijs wordt geboden en dat dit waar mogelijk aansluit bij de wens van de ouders.

Professionele informatieuitwisseling Bij aanmelding op een school conformeren ouders zich aan de bepalingen zoals die in Wpo, Wvo en Wec zijn opgenomen over informatie-uitwisseling door scholen met anderen over hun kind. Als deze noodzaak zich voordoet informeert de school de ouders hierover. Deze professionele informatie-uitwisseling is een voorwaarde voor het goed functioneren van de interne en externe zorg- en ondersteuningsstructuur en voor de continuïteit van (onderwijs)ondersteuning. De toestemming van ouders wordt zonodig schriftelijk vastgelegd.

Informatie bij zorgtoewijzing Als leerlingen in de loop van de schoolloopbaan een ondersteuningsvraag ontwikkelen die de basisondersteuning van de school overstijgt, worden ouders bij eerste signalering daarover geïnformeerd. Samen met de ouders bekijkt de school welke extra zorg noodzakelijk is, of die op de eigen school kan worden geboden of dat (tijdelijke) verwijzing naar een andere school noodzakelijk is. De inbreng van ouders over de thuissituatie en de vraag hoe zij de problemen rond hun kind ervaren is voor de school vanaf de eerste signalering van belang om tot een goede keuze van ondersteuning te komen. De school ziet ouders hierbij als een gelijkwaardige gesprekspartner. Ouders moeten er op kunnen vertrouwen dat de school in het belang van hun kind handelt en op basis van wederzijds gedeelde informatie tot een passend aanbod komt.

Niet gelijk, wel gelijkwaardig De rol van ouders en de school bij onderwijs en opvoeding is niet gelijk, maar wel gelijkwaardig. Vanuit deze grondhouding vindt de communicatie tussen school en ouders plaats. Ouders zijn primair verantwoordelijk voor de opvoeding van hun kind. Scholen zijn primair verantwoordelijk voor het onderwijs. In de communicatie tussen ouders en scholen betekent dit onderscheid dat ouders voor de school de rol van pedagogisch partner vervullen en dat de school voor de ouders de onderwijskundig partner is. Daarbij zijn zij beiden gericht op hetzelfde doel: kinderen maximale kansen bieden. Onderwijs en opvoeding zijn zo nauw met elkaar verbonden dat scholen en ouders als partners moeten optrekken om deze gezamenlijke doelstelling te bereiken.

Partnerschap en heldere communicatie over rollen en verantwoordelijkheden bij onderwijs en ondersteuning helpen om vroegtijdig problemen in onderwijs en opvoeding te signaleren en daar met een passende interventie op te reageren. Het is uiteindelijk de school die over de aard van de interventie beslist, maar dit in overleg met ouders vastlegt. Eventuele ondersteunende taken van ouders in de thuissituatie worden bij het planmatig handelen van de leerkracht betrokken en vastgelegd. Ouders leveren verder een belangrijke bijdrage aan het ontwikkelingsperspectief¹⁸, waarna dit door de school wordt vastgesteld.

Ook als ouders vroegtijdig en volledig over de ondersteuning voor hun kind zijn geïnformeerd en de communicatie tussen school en ouders met respect voor beider

¹⁶ Het proces van aanmelden en toelaten wordt in de wet geregeld. De school moet binnen 6 weken beslissen tot toelating of een alternatief bieden. Als de school dit besluit niet binnen 6 weken kan nemen, deelt zij dit schriftelijk aan de ouders mee en geeft aan op welke termijn de beslissing wel kan worden genomen. De verlengstermijn is 4 weken.

¹⁷ Ouders kunnen voor begeleiding en ondersteuning ook een beroep doen op instanties als MEE.

¹⁸ Wetsvoorstel, p.97.

<i>Onderwijsconsulenten</i>	rollen is verlopen, kan het zijn dat ouders zich niet in het besluit van de school kunnen vinden. Zij kunnen dan een beroep doen op ondersteuning van de onderwijsconsulenten ¹⁹ . De mogelijkheid tot een <i>second opinion</i> , bijvoorbeeld door een voorziening van een ander samenwerkingsverband, kan door een samenwerkingsverband worden aangeboden.
<i>Geschillen</i>	Als dit voor partijen niet tot een bevredigende oplossing leidt is er sprake van een geschil ²⁰ .
<i>Medezeggenschap</i>	Naast het recht op individuele ondersteuning van ouders bij toewijzing van extra ondersteuning voor hun kind is er ook collectieve belangenbehartiging in de vorm van medezeggenschap. Ouders hebben er belang bij om mee te beslissen over het schoolondersteuningsprofiel van de school en over de toewijzing van (extra) ondersteuningsmiddelen. Schoolbesturen zullen daartoe een transparant beleid moeten voeren en ouders zullen daarbij als volwaardig gesprekspartner hun rol in de medezeggenschap moeten kunnen vervullen (zie verder: par. 3.6).
<i>Landelijk informatiepunt</i>	Om ouders hun rol goed te kunnen laten vervullen is een eerste voorwaarde dat zij zo breed en volledig mogelijk worden geïnformeerd. Het beschikbaar stellen van algemene informatie over wet- en regelgeving en ontwikkelingen in onderwijs en zorg, rechten en plichten van ouders, hulp bij schoolkeuze, medezeggenschap e.d. is primair een taak van de overheid. Hiervoor is het Infopunt Passend onderwijs beschikbaar en een landelijke Ouderlijn (0800-5010).

> Uitbreiding WGBH/CZ ook onderwijs

Uitbreiding WGBH/CZ voor primair en voortgezet onderwijs

- [Uitbreiding WGBH/CZ met primair en voortgezet onderwijs](#)
- [Gevolgen uitbreiding wet](#)

Uitbreiding WGBH/CZ met primair en voortgezet onderwijs

Per 1 augustus 2009 is de Wet gelijke behandeling op grond van handicap of chronische (WGBH/CZ) ziekte uitgebreid met primair en voortgezet onderwijs. U kunt de CGB vragen een oordeel uit te spreken over ongelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte. Het gaat daarbij om ongelijke behandeling in het reguliere basis en voortgezet onderwijs. Het verbod geldt niet bij de toelating tot en deelname aan speciaal onderwijs.

In het verleden kon men met zaken over geïndiceerde leerlingen terecht bij de Advies Commissie Toelating en Begeleiding (ACTB). Deze instantie is per 1 augustus 2009 opgeheven. De onderwijsconsulenten, die onder de ACTB vielen, vallen nu onder de nieuwe [Stichting OSO](#).

Tot nu toe werden de meeste zaken over ongelijke behandeling ten aanzien van geïndiceerde leerlingen met een 'rugzakje' (leerling gebonden financiering) aan de onderwijsconsulenten voorgelegd. Zij treden op als bemiddelaars. In de meeste gevallen leidt dit tot een snelle en bevredigende oplossing. De CGB vindt dit een goede werkwijze en wil daarbij aansluiten. Daarom raadt zij aan om bij dit soort zaken eerst een onderwijsconsulent te raadplegen. Als dit niet tot een oplossing leidt, kan men altijd nog bij de CGB terecht.

Gevolgen uitbreiding wet

De uitbreiding van de WGBH/CZ met het primair en voortgezet onderwijs (neergelegd in artikel 5b van de WGBH/CZ) betekent dat vanaf 1 augustus 2009 ongelijke behandeling op grond van handicap of chronische ziekte in het primair en voortgezet onderwijs verboden is.

Het verbod geldt voor:

- de toegang tot het onderwijs
- het aanbieden van het onderwijs
- het afnemen van toetsen
- het afsluiten van onderwijs

Bovendien bepaalt de wet dat als (een ouder van) een leerling met een beperking om een doeltreffende aanpassing vraagt, de school verplicht is om deze te realiseren. Alleen als dit onevenredig belastend is, kan de school dit weigeren.

Bij een doeltreffende aanpassing kan gedacht worden aan:

- aangepast lesmateriaal
- aangepast lesrooster
- extra tijd voor examens

Een leerling met een beperking heeft niet altijd het recht op toelating op de school van zijn of haar keuze. Het schoolbestuur moet onderzoeken of de leerling aan de lessen deel kan nemen. De school kan de geschiktheid van de leerling beoordelen aan de hand van de eisen die noodzakelijk zijn voor het volgen van het onderwijs.

uctie

/CZ ook onderwijs

loor

sulenten

an de CGB

leerlingen

erde leerlingen

hronische ziekte

reinen

tiegids

werkvloer

n politie

bestand

n met

hten